

April 2026

'נטועים בחינוך ע"ש איידה' בחזית: הסטודנטים שבין ספסל הלימודים לשטחי האש

הם לומדים לתארים תובעניים, מתנדבים בקהילה במסגרת 'נטועים בחינוך ע"ש איידה', ובמקביל נקראים שוב ושוב לשירות מילואים ארוך ושוחק. אורי מנגמי, חובש קרבי בחטיבת כפיר, ועומר דהאן, לוחמת חילוץ והצלה בפיקוד העורף, מספרים על המחיר הכבד, על תחושת השליחות ועל התמיכה שמאפשרת להם להמשיך. "אם נגזר עלינו לפסס את השנים הכי יפות שלנו", אומרת עומר, "אז לפחות ניתן יד לפרק הזה בהיסטוריה".

אורי מנגמי. באדיבות המצולם

בין מבחנים, מטלות אקדמיות ושאיפה לבנות עתיד מקצועי, אורי מנגמי ועומר דהאן מוצאים את עצמם פעם אחר פעם עוזבים את שגרת הלימודים ועולים על מדים. שניהם מלגאים בתוכנית 'נטועים בחינוך ע"ש איידה', שבמסגרתה הם פעילים בהתנדבות קהילתית ושניהם משרתים במילואים בימים של מציאות ישראלית סוערת במיוחד.

אורי מנגמי (23) מנתניה הוא סטודנט למשפטים שנה א', נמצא כעת בסבב הרביעי שלו במילואים כחובש קרבי בחטיבת כפיר. בימים אלה הוא משרת במחנה עופר שבאיו"ש. כחובש גדודי האחראי על כ-400 לוחמים, אורי נושא על כתפיו אחריות אדירה: הוא הכוח הרפואי היחיד שנכנס לכפרים בזמן מעצרים או הפרות סדר. במקומות שבהם מד"א אינו יכול לפעול, אורי הוא זה שמעניק טיפול מציל חיים ומבצע פינוי מייד, לעיתים קרובות תחת אש.

"זו השליחות שלי"

באחד הימים, בעקבות תאונה קשה שנגרמה מהבהלה בזמן אזעקה, חילץ אורי נהגת שנלכדה ברכבה כשהיא פצועה בחזה. "הגענו תוך זמן קצר, טיפלנו בה ופינינו אותה לבית חולים", הוא משחזר. לדבריו, זהו רק אחד מתוך שורת אירועים מורכבים שחווה בגזרה, על חלקם הוא מנוע מלדבר.

לצד הדריכות המבצעית, אורי נלחם גם על התואר. "השילוב בין המילואים ללימודי משפטים גובה מחיר אישי", הוא אומר. "קשה ללמוד מרחוק, לא תמיד המרצים מבינים את המצב. אבל זה התפקיד שלי, וזו שליחות שאני חייב לעשות".

אל תוכנית 'נטועים בחינוך ע"ש איידה' הגיע אורי דרך מסלול למצוינות במשטרה, אך גילה שההתנדבות הקהילתית, שהיא חלק מתנאי הסף, הפכה עבורו למרחב של סיפוק ומשמעות. במסגרת התוכנית, הוא מלמד תלמידים לבגרויות ומלווה תלמיד כיתה י"א, עולה חדש מצרפת, בהשלמת פערים. סביב החגים, הקבוצה מדליקה נרות חנוכה, מחלקת משלוחי מנות ופועלת יחד בקהילה. "אנחנו נפגשים, לומדים על חכמים, שרים שירים, ומתנדבים", הוא מספר. "נוצרו שם חברויות אמת. במפגשים כל אחד מביא את הבית והמורשת שלו וזה מאוד מחבר בינינו".

עומר דהאן. באדיבות המצלמת

"העיקר שבסוף באמת ננצח"

אורי מעיד כי ב'נטועים בחינוך ע"ש איידה' מצא לא רק מסגרת חברתית וערכית, אלא גם חיבור מחודש לעולם הרוח. "לפני התוכנית, לא הייתי קרוב לדת", הוא אומר. "אבל המדריכה שלי, נטלי גמליאל, הגישה את הנושא בצורה שגרמה לי להיפתח ולהתחבר. זה נותן לי הרגשה טובה".

התוכנית גם מסייעת לו להתמודד עם המציאות התובענית של שירות המילואים. "הייתה לנו הרצאה בזום עם פסיכולוג על התמודדות עם לחץ ותרגילי נשימה. אני משתמש בכלים האלה בשטח והם מאוד עוזרים לי להירגע ולישון, למרות האזעקות והרעש מסביב".

כשמדברים איתו על הפער בין הדימוי שדבק בבני דורו לבין הגבורה שהם מפגינים מאז השבעה באוקטובר, הוא אומר: "כינו אותנו דור הטיקטוק והאייפון, אבל הוכחנו שאנחנו לא פראירים. החבר'ה שלי עושים סבב רביעי של מילואים, כל חודשיים - שלושה. זה קשה, אבל זה זמני. אין לי בעיה שיקראו לי עוד עשרים פעמים, העיקר שבסוף באמת ננצח".

"המלחמה הכי גדולה שלי היא מול עצמי ומול החיילים שלי"

עומר דהאן (27) סטודנטית שנה ב' להפרעות בתקשורת באוניברסיטת חיפה ומלגאית 'נטועים בחינוך ע"ש איידה' בנהריה, משרתת כסמלת מחלקה ולוחמת חילוץ והצלה בפיקוד העורף. מאז השבעה באוקטובר שירתה למעלה מ-300 ימי מילואים. "בזמן המלחמה אנחנו כל הזמן בכוננות", היא מספרת. "ברגע שיש נפילה או אירוע הרס, אנחנו מוקפצים לחלץ". לצד הפעילות בזירות פגיעה, היא וחייליה מבצעים גם קווי תעסוקה ממושכים באיו"ש ובאזור הבקעה: מארבים, שמירות ותפיסת שוהים בלתי חוקיים.

כמפקדת, היא נושאת באחריות כפולה. "המלחמה הכי גדולה שלי היא מול עצמי ומול החיילים שלי", היא אומרת. "מה שמלווה אותי כל הזמן הוא איך אני שומרת על המורל והרוח בקבוצה, גם ברגעים שקשה לי. אני סטודנטית ולא תמיד מתאים לי לישון חודשיים מחוץ לבית, אבל כולנו באותה סירה ויש סיבה שלשמה אנחנו כאן".

לצד תחושת השליחות, עומר מדברת בכנות גם על המחיר הכבד. "האוניברסיטה והצבא מצפים ממני למאה אחוז, אבל בפועל זה כמעט בלתי אפשרי. בתקופת המבחנים האחרונה בכיתי כל יום, ועברתי אותה בשיניים", היא מודה. כסטודנטית במסלול קליני תובעני, הכולל גם התנסות מעשית, היא חשה ששירות המילואים הארוך, הופך לנטל כבד ודוחק אותה לאחור, בזמן שחברותיה ללימודים מתקדמות, ו"קוטפות את הפירות". "נקודת הפתיחה של שאר הסטודנטים יותר טובה משלי", היא אומרת בכאב. "אני לא רואה את בן הזוג והמשפחה שלי, והגוף משלם מחיר פיזי, וכל זה בזמן שרק מילאתי את חובתי למדינה". לשירות המילואים, עדיין אין סוף נראה לעין: עומר צפויה לשרת עד 2036 או עד שתהיה אם לשני ילדים.

"במבחן האמת ובצו השעה כולנו נכנסנו מתחת לאלונקה"

בסבב הקודם של המלחמה מול איראן, עומר הוקפצה לזירת הנפילה בטמרה, שם פגיעה ישירה במבנה מגורים גבתה את חייהם של מספר אזרחים. "אני פועלת בקור רוח. מנתקת את הרגש ומתחילה לעבוד", היא אומרת. אבל הניתוק הזה, היא מבהירה, לעולם אינו מוחלט. "אני שומרת על רגישות לחיילים שלי, וכל הזמן בודקת מה קורה איתם. אני לא רוצה שהם ייצאו מהאירועים האלה מצולקים בגוף או בנפש".

במהלך הראיון איתה, אזעקה בצפון קוטעת את השיחה – תזכורת חיה למציאות שבתוכה היא מתנהלת. "יש דיסוננס גדול בין שירות המילואים לבית. אני לא יכולה פשוט לחזור בקלות לחיים שלי. אפילו בסבב של שבוע, הגוף והנפש צריכים כמה ימים כדי לעשות איפוס מחדש".

ובתוך כל המורכבות הזאת, 'נטועים בחינוך ע"ש איידה' היא העוגן שלה. "אני מרגישה שממש רואים אותי שם. אני מקבלת תמיכה מלאה מליאת, המנחה שלנו. אנחנו קבוצת סטודנטים שלמרות המצב שומרים על קשר, מבינים ומחזקים אחד את השני. היום קיבלנו שי לחג, וזה היה מרגש ולא מובן מאליו".

למרות השחיקה, הגעגוע למשפחה והפערים האקדמיים שהולכים ונצברים, עומר מסכימה שאין לה ולכולנו מקום אחר להיות בו. "במבחן האמת ובצו השעה כולנו נכנסנו מתחת לאלונקה", אומרת עומר. "אם אני לא אעשה את זה, אף אחד אחר לא יעשה. אין לנו ארץ אחרת והמלחמה קורית איתנו או בלעדינו. אם נגזר עלינו לפספס את השנים הכי יפות שלנו, לפחות ניתן יד לפרק הזה בהיסטוריה, גם אם זה אומר שנשלם מחיר אישי. אני רק מקווה שלא נצטרך לשלם את המחיר הזה עוד הרבה זמן".